

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені В. Н. КАРАЗІНА

***Методичні рекомендації
для самостійної роботи студентів
за навчальною дисципліною «Спецкурс»
«Основи аудіовізуального перекладу»***

рівень вищої освіти	<u>перший (бакалаврський)</u>
спеціальність	<u>035 Філологія</u>
освітня програма	Французька мова та література і переклад та англійська мова, Переклад (китайська та англійська мови), Переклад (іспанська та англійська мови), Переклад (арабська та англійська мови), Німецька мова та література і переклад та англійська мова, Англійська мова та література і переклад та друга іноземна мова
спеціалізація	035.055 Романські мови та літератури (переклад включно), перша - французька, 035.065 Східні мови та літератури (переклад включно), перша - китайська, 035.051 Романські мови та літератури (переклад включно), перша - іспанська, 035.060 Східні мови та літератури (переклад включно), перша - арабська, 035.043 Германські мови та літератури (переклад включно), перша - німецька, 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша - англійська

Методичні рекомендації схвалено
на засіданні кафедри перекладознавства імені Миколи Лукаша.
“28” серпня 2023 року, протокол № 1
Завідувач кафедри перекладознавства імені Миколи Лукаша

Олександр РЕБРІЙ

Методичні рекомендації погоджено науково-методичною
комісією факультету іноземних мов
“29” серпня 2023 року, протокол № 15
Голова науково-методичної комісії факультету іноземних мов

Анна КОТОВА

Харків – 2023

Загальні положення щодо організації самостійної роботи студентів. Самостійна робота студентів є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у час, вільний від обов'язкових навчальних дисциплін і регламентується «Положенням про організацію освітнього процесу у Харківському національному університеті імені В.Н.Каразіна».

Університет має забезпечувати для осіб, які навчаються, професійну підготовку на рівні кращих університетів світу, формування необхідних фахових і загальних компетентностей, зокрема: *вміння самостійно навчатися і критично мислити*.

Самостійна робота включає: опрацювання навчального матеріалу, виконання індивідуальних завдань, науково-дослідну роботу.

Навчальний час, відведений на самостійну роботу студента денної та заочної форми навчання, регламентується навчальними планами та робочими навчальними планами.

Зміст самостійної роботи визначається робочою програмою навчальної дисципліни, методичними матеріалами, завданнями та вказівками науково-педагогічного працівника.

Методичні матеріали для самостійної роботи студентів повинні передбачати можливість проведення самоконтролю з боку студента. Для самостійної роботи рекомендується відповідна наукова та професійна монографічна і періодична література.

Контроль засвоєння навчального матеріалу дисципліни, віднесеного на самостійну роботу, є обов'язковим. Форми контролю визначаються робочою програмою навчальної дисципліни і можуть включати виконання контрольних робіт, включених до навчального плану, курсових робіт, індивідуальних завдань, тестів, розрахунково-графічних робіт, рефератів, винесення самостійно засвоєного матеріалу на підсумковий семестровий контроль (разом з матеріалом, що вивчався при проведенні аудиторних навчальних занять) тощо.

Зміст та організація самостійної роботи студентів за навчальною дисципліною «*Спецкурс*» («*Основи аудіовізуального перекладу*»). Відповідно до навчального плану, загальний обсяг навчальної дисципліни для студентів денної форми навчання складає 6 кредитів, тобто 180 годин. Обсяг самостійної роботи на денному відділенні складає 120 годин.

Розподіл годин для самостійної роботи по темах

	Денна
<i>Основи аудіовізуального перекладу</i>	
Тема 1.	40
Тема 2.	40
Тема 3.	40
Усього годин	120

Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Форма
			денна форма
Розділ 1	Здобутки українського кінематографу: від становлення до сучасності. Ознайомитись з поняттями аудіовізуального перекладу, кінотексту, кінодіалогу.	40	Винесено на підсумковий контроль
	Види аудіовізуального перекладу. Дослідити питання концепції культурного переносу.	40	Винесено на підсумковий контроль

	Переклад для осіб з порушеннями зору та слуху. Особливості локалізації та оцінки якості перекладу	40	Винесено на підсумковий контроль
	Разом:	120	

Вимоги до студентів:

В рамках розділу студенти мають знати: Основні етапи розвитку кінематографу та кіноперекладу, структурні та лексико-стилістичні особливості англомовних кінотекстів різних жанрів у порівнянні з україномовними; англомовну та україномовну термінологію, необхідну для перекладу текстів у галузі кінематографії, вимоги до перекладу для субтитрування, дубляжу, закадрового перекладу, для аудиторії з порушеннями зору та слуху; вміти виконувати письмовий переклад українською англомовних субтитрів художніх фільмів, для осіб з порушеннями слуху зокрема. Створювати тифлокоментар (аудіоопис) та виконувати його переклад. Співпрацювати з колегами, представниками інших культур та релігій, прибічниками різних політичних поглядів, аналізувати робочу ситуацію, здійснювати оцінку і корекцію власної діяльності, нести відповідальність за результати роботи. Знати систему іноземної мови, вміти інтерпретувати літературні, кінематографічні, наукові, фольклорні та інші тексти. Використовувати державну та іноземну мову у різних жанрово-стильових різновидах. Планувати та здійснювати дослідження у сфері кіноперекладу, здійснювати порівняльний аналіз державної мови та іноземної на різних рівнях.

Форми контролю та критерії оцінювання. Завдання за розділом, винесені на самостійну роботу студентів, включені в тестові завдання для оцінювання роботи студентів у семестрі, тест за принципом множинного вибору та письмовий переклад субтитрів. Відповідні критерії оцінювання наведено в Робочій програмі навчальної дисципліни.

Список літератури.

Основна література

Лук'янова Т. Г. Основи англо-українського кіноперекладу : навчальний посібник для студентів 4 курсу освітньо-кваліфікаційного рівня «Бакалавр» денної форми навчання факультету іноземних мов. Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2012. 104 с.

Допоміжна

1. Лук'янова Т.Г. Англомовний переклад-посередник як проміжний переклад між хорватською та українською мовою *Сучасні дослідження з лінгвістики, літературознавства і міжкультурної комунікації (ELLIC 2016)*: матеріали III Міжнародної наукової конференції, 18-19 березня 2016 р. Івано-Франківськ: ОО ВУТ «Просвіта» імені Тараса Шевченка, 2016. С. 377–393.
2. Лук'янова Т.Г. Переклад-посередник та його роль у кіноперекладі. *Вісник Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна*, 2016. Вип. 83. С. 183-188.
3. Лук'янова Т.Г. Візуальна мова ілюстрації як засіб комунікації (на матеріалі англійської та української мов). *Вісник Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна*. Харків: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2017. Вип. 86. С. 32–40.
4. Лук'янова Т.Г. Трансадаптація англомовних та україномовних аудіовізуальних текстів для осіб з вадами зору та слуху. *Вісник Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна*. Харків: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2017. Вип. 85. С. 47–51.
5. Лук'янова Т.Г. Вербалізація емоційних станів в мультимодальному тексті: інтерсеміотичний переклад (на матеріалі англійської та української мов). *Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія «Іноземна філологія*.

- Методика викладання іноземних мов*. Харків: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2018. Вип. 88. С. 105–111.
6. Лук'янова Т. Г., Матійко К. Переклад комічного в кінофільмах Веса Андерсона (на матеріалі англійської та української мов). *Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія: Іноземна філологія. Методика викладання іноземних мов*. Харків: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2020. Вип. 91. С. 116–123.
  7. Лук'янова Т. Г. Мультимодальне конструювання емоцій: інтерсеміотичний переклад (на матеріалі англійської та української мов). *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Германістики та міжкультурна комунікація»*, Вип. 2. 2020. С. 122–128.
  8. Лук'янова Т. Г. Переклад та адаптація аудіовізуальних текстів для осіб з порушеннями зору та слуху. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Сер.: Філологія. Одеса: Видавничий дім «Гельветика», 2023. Том 2. № 59. pp. 181–184.
  9. Bazin, Andre. What is Cinema? Berkeley, Los Angeles, London : University of California Press. Vol. 2. 1972. 200 p.
  10. Chaume, Frederic. The turn of audiovisual translation New audiences and new technologies. [Electronic resource]. Access: https://www.researchgate.net/publication/262946400_The_turn_of_audiovisual_translation_New_audiences_and_new_technologies
  11. Cronin, Michael. Translation Goes to the Movies. London, New York : Routledge Taylor & Francis Group, 2009. 145 p.
  12. Lukianova T., Ilchenko A. Intersemiotic Translation: Meaning-Making in Film and Musical Art. *Cognition, communication, discourse*. 2019.; <http://sites.google.com/site/cognitiondiscourse/home>. № 19. С. 78–95.
  13. Topics in Audiovisual Translation / Edited by Pilar Orero. Amsterdam, Philadelphia : John Benjamins Publishing Company, 2004. Vol. 56. 225 p.
  14. The Didactics of Audiovisual Translation / Ed. by Díaz Cintas, Jorge. Amsterdam/Philadelphia : John Benjamins Publishing Company, 2008. 281 p.